

Profese v médiích

- a) některé profese v mediálních společnostech jsou prakticky stejné jako v jiných firmách (personalista, účetní aj.)
- b) liší se především odborné profese (profese v redakci, odbytu, inzerci)
- c) částečně se liší některé odborné profese v tištěných a v elektronických médiích

Předchůdci žurnalistů

- Ve středověké Evropě prý to byli potulní pěvci, poslové a městští písaři
- Jiným typem žurnalistů byli učenci (v minulosti se pokládala za synonymní označení pisatel novin a doktor)
- K masovým médiím vždy patřili ti, kteří měli nejenom přístup k informacím, ale dovedli je také doručit veřejnosti

Kdo je to novinář?

- Jednoznačná a všeobecně přijímaná definice (jako obvykle) neexistuje
- Můžeme říci, že novinář je specialista na shromažďování, formulaci a předávání informací

Je tohle novinář?



Co ještě může být novinář

- Novináři si mnohdy přisvojují i roli učitelů a kazatelů morálky
- Někdy tak mají novináři skutečně monopol na poučování lidí - protože jejich názory se masově rozšiřují
- Novináři však nejsou sami o sobě specialisty v žádném oboru a nemají právo poučovat; nejsou ani politickými vůdci, ani morálními autoritami

Nebezpečí profese

- Novináři jsou často nuceni informovat o věcech, o nichž mnoho nevědí
- Novináři jsou tak nevyhnutelně často diletanty
- Novináři se věnují vlastní slávě a zbožňování slávy druhých
Carl Bernstein

Zpravodajové a komentátoři

- Nejcennější jsou informativní sdělení - tedy zpravodajové
- Veřejnost však mnohem více zná publicisty a komentátory
- Zatímco komentátoři většinou pracují v klidu svých redakcí, zpravodajové vyjíždějí na místa událostí; jejich povolání může být a je nebezpečné (válka v Iráku - 86 mrtvých)

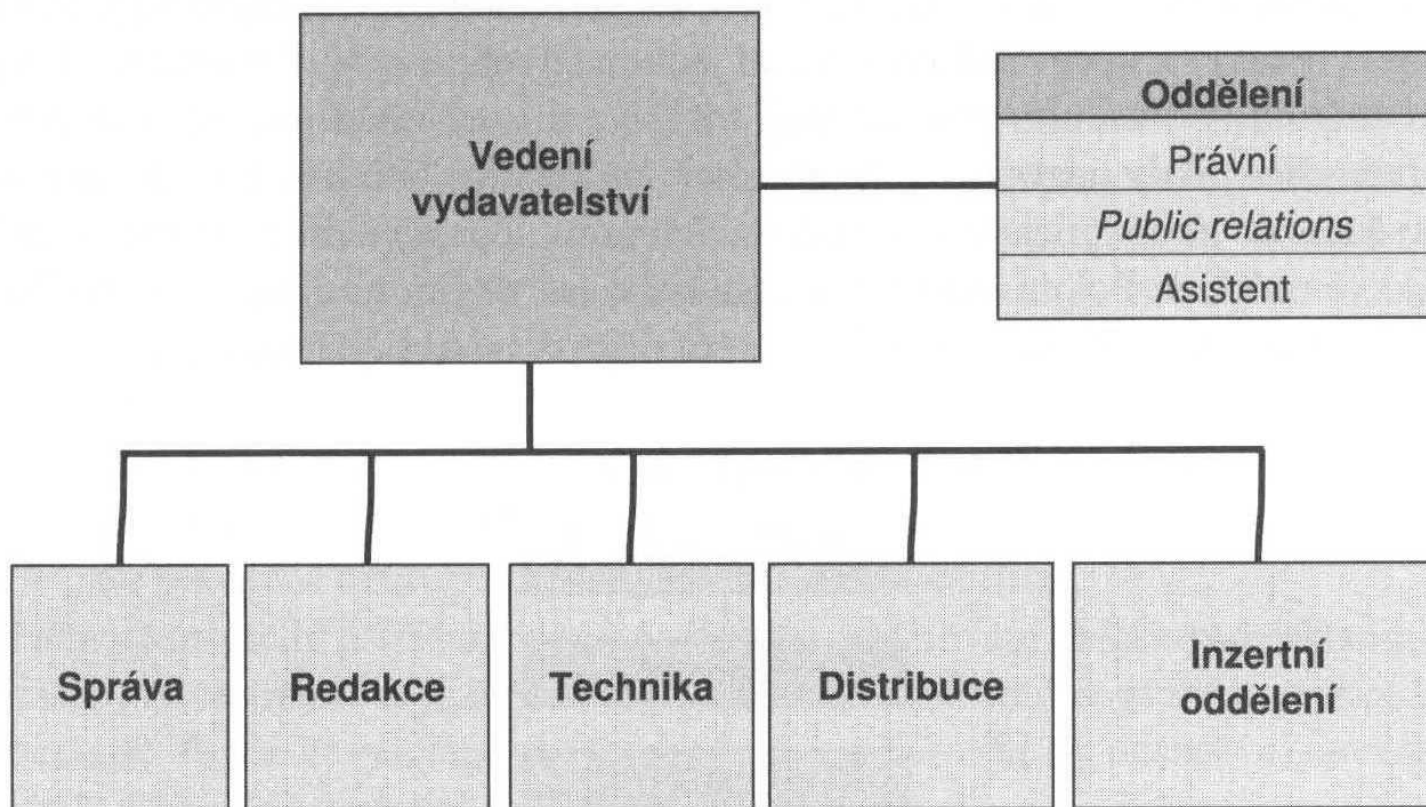
Jaké profese tedy souvisí s žurnalistikou?

- **Vydavatelé (majitelé), manažeři, ředitelé, produkční, marketingoví a inzertní pracovníci, administrativa**
- **Technici (grafici, zvukaři, střihači, osvětlovači aj.)**
- **Vedoucí redakční pracovníci (šéfredaktor, editor, vedoucí vydání, vedoucí směny)**
- **Redaktoři (zpravodajové, reportéři, fotoreportéři komentátoři aj.)**

Jak je to v redakcích?

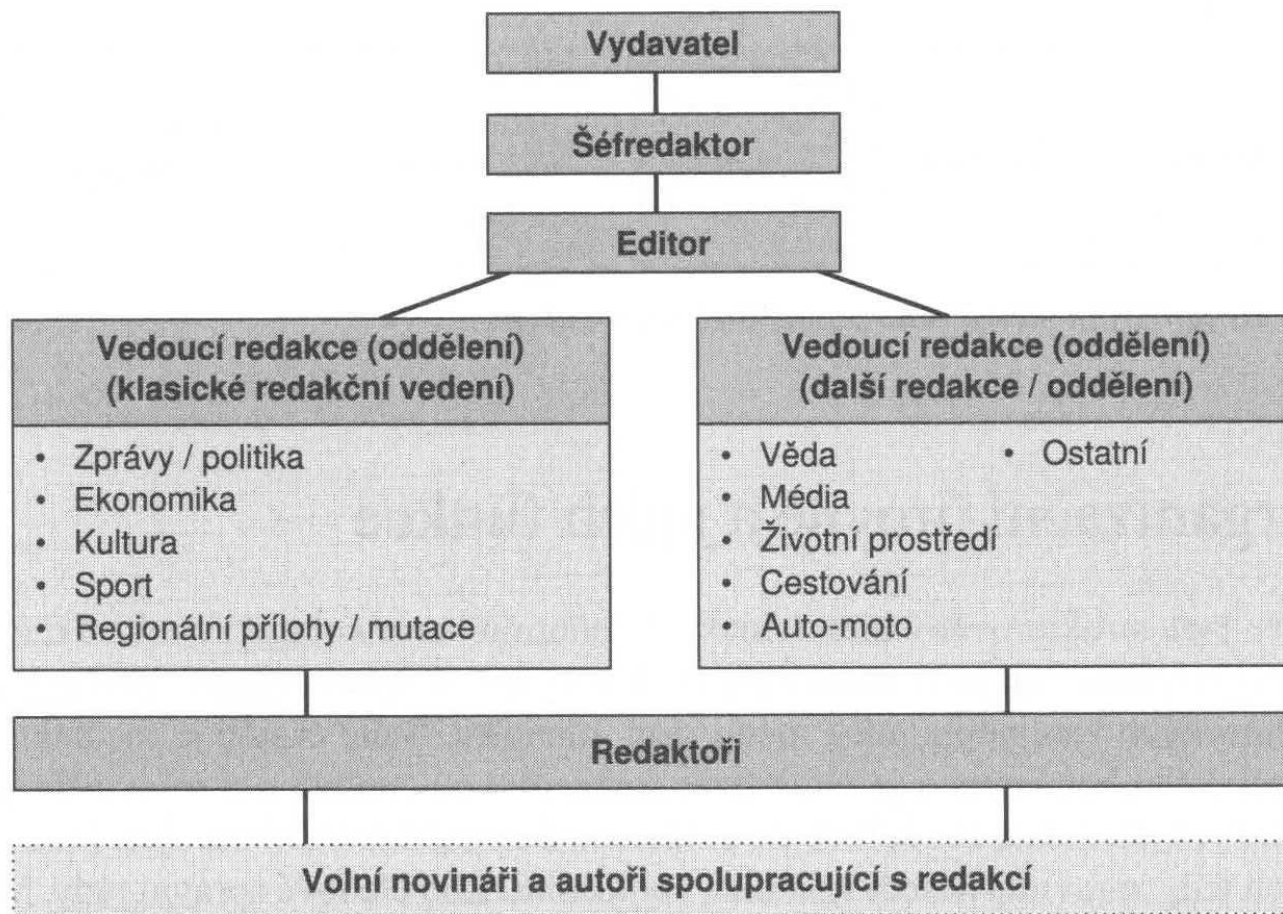
- Novináře většinou neřídí přímo vlastníci, společníci nebo členové správních rad
- Novináře řídí manažeři nazývaní šéfredaktoři
- Šéfredaktoři jednají samostatně a na vlastní zodpovědnost - dokud čísla působí optimisticky. Jinak bývají často rychle vyměněni.

Organigram mediální společnosti



Organigram mediální společnosti

Organigram redakce

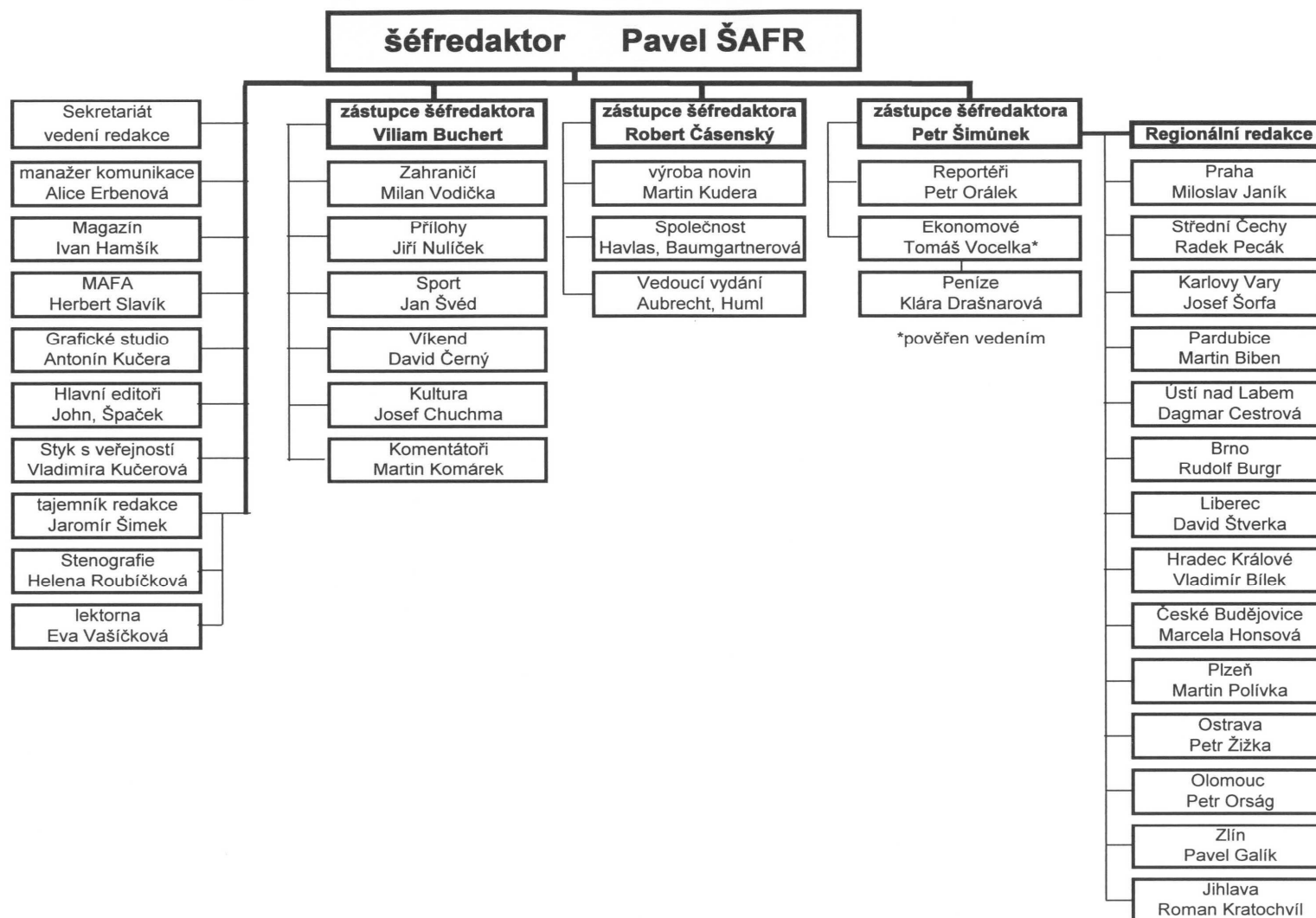


Organigram redakce

Organigram České televize



Organigram redakce MF DNES (z roku 2002)



Příklady nároků na novináře

- Smysl pro věcnost a hutnost (pro zpravodajství)
- Schopnost vyhledávat témata a samostatně je zpracovat
- Smysl pro opozitní vidění, smysl pro vyváženost
- Ovládání českého jazyka

Novinářské vzdělání

- Věcné (všeobecné a odborné)
- Profesní (technologické)
- Jazykové
- V praxi najdeme mnoho žurnalistů, kteří nemají žurnalistické vzdělání. Je to dobře nebo špatně?

Personalistika v médiích

- Redakci není možné vést stejně jako pivovar či pojišťovnu
- Nejdůležitějším zdrojem v mediální oblasti je lidský kapitál; bez něj nelze dělat dobré noviny ani vysílat dobrý program
- Média (redakce) tedy potřebují především dobré pracovníky

Jak se média starají o lidský kapitál

- „Dobří“ lidé přicházejí mnohdy do redakcí jakoby sami
- Většina novinářů chce dobře pracovat, jde jim „o věc“, ochota „trpět“ je velká
- Manažeři (šéfredaktoři) motivace samotných redaktorů mnohdy až zneužívají, neinvestují do jejich profesního růstu, do zlepšování pracovních podmínek

Jak dlouho vydrží novinář

- Zvyšování kvalifikace a motivaci redaktorů se v některých médiích začíná věnovat více pozornosti
- Na druhé straně existuje v redakcích i způsob personální práce zvaný burn out-syndrom (vyždímat a vyhodit)
- Stále více se začíná využívat outsourcingu (zadávání práce externistům). Externisté často vykonávají práci za až nedůstojných podmínek

Vliv personálních změn na kvalitu média

- Časté personální změny nesvědčí o kontinuální redakční práci; nesvědčí ani samotnému médiu
- Management by měl udržet kvalifikované pracovníky ve vlastním podniku; obměna je sice nutná, ale redakce má být personálně vyvážená
- Na druhé straně je pravda, že někteří novináři často mění svůj „job“ a investice do jejich dalšího vzdělávání se tak vyplatí jen omezeně

Co u zaměstnanců boduje

- Vyhlídky na zvýšení platu jsou důležité, stejně tak, jako další výhody
- Mnohem důležitější je však pracovní atmosféra v redakci; ta má většinou na případný odchod pracovníků větší vliv než peníze

Odbory v médiích

- V pracovněprávních problémech mohou novinářům pomoci odbory
- Novinář je však většinou tvor individualistický a nerad se sdružuje
- V současné době snad neexistuje médium, které by mělo silné a funkční odbory (existují v ČT, v minulých letech byly poměrně silné také v MF DNES)

A co profesní organizace

- V tuzemsku existuje Syndikát novinářů České republiky- <http://www.syndikat-novinaru.cz/>
- Tato profesní organizace však není v současnosti příliš silná, mnozí výkonní žurnalisté nejsou jejími členy